

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitólár sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A német császár szavai.

(L. I.) II. Vilmos császár örök emléket állított magának a magyar nemzet kegyeletében. Idejövételével lekötölte, előzékenységgel megnyerte, szavaival egy csapásra meghódította egész lelkünket. Ősei fegyverrel szereztek hatalmukat; ő ezen hatalomra nemes és lovagias érzületével tette fel a halhatatlan dicsőség koronáját.

Fenséges jelenet volt az, melyben történelmünk új lapjára írta mélyeséges értelmű szavait. Ez a beszéd önmagában is szép, lelkes és megható nyilatkozása egy meleg szónoki temperamentumnak; de a német császár ajakáról nemesak esemény, hanem történetírás.

Uralkodók nyilvános beszédeit nem mérlegeljük a pusztá udvariasság mértéke szerint. A fejedelmi szó, mely arra való, hogy országokon át hangozzék, hogy meghallják és értsék a népek mindenfelé, ahová csak eljuthat: jogot ad, mint a törvény; kötelez, mint az eskü; és felelősség nélkül ítél, mint a lelkiismeret.

Igy kell tekinteni a német császárnak hozzánk s egész Európához intézett szavait.

Vonzalmát követte, mikor hozzánk jött; meggyőződését fejezte ki akkor, mikor nemzetünket megbecsülte, fel-emelte, boldoggá tette, és oly sok viszontagság után bizalomra ébresztette.

Azt mondta, hogy nemzetünknek ősi erénye a hazaszeretet és a királyhoz való ragaszkodás. Azt mondta, hogy megérdemljük a nagy jövődőt, mert tiszteletben tudjuk tartani nagy múltunk emlékeit. Azt mondta, hogy műveltségünkkel méltó helyet foglalunk el a kulturnépek sorában. Üdvözölte a magyarok királyát, mint a béke-örzés nagy művében az ő hatalmas szövetségét. És mindezt elmondta úgy, hogy látszott rajta a meggyőződés és meghatottság; látszott rajta a lovagias öröm, hogy ennek a nemzetnek őszinte elismerést és elégtételt juttathat.

Ez a felséges igazlátó éls szemével felsőnkbe látott; egy pillantással felfedezte nemzeti jellemünk alapvonásait. Főismerte, hogy olthatatlan lelkesedés ég bennünk hazánk nagysága iránt; hogy a koronában látjuk ezeréves alkotmányunk legfőbb biztosítékát; hogy értük áldozni tudunk a kimerülésig; hogy nemzeti múltunk hagyományaihoz féltékeny kegyelettel ragaszkodunk; s

hogy mindezen tulajdonságaink a legszebb harmoniában vannak mi bennünk egyesülve.

Ez a felséges doktor ügyes tapintással vizsgálta ütőerünket. És finom kezének érzékenysége megsejtette minden örömünk és minden bánatunk valódi motivumait. S az érverés gyorsaságában nem a betegség lázát, hanem az erő, a tenni és haladni vágyó nemzeti erő türelmetlen pezsgését érezte.

Ez a felséges próféta hazánk szépségein, történelmünk emlékein, kedélyünk melegségén, fővárosunk emelkedésén, egy költő imperátorhoz is méltó lelkes és ünnepi hangulaton elragadtatva himnuszt készített arról a nagyságról, melyre minket nemzeti tulajdonságaink érdemesekké tesznek.

És ez a felséges igazmondó a mit meglátott, megérezett és prófétai ösztönével megsejtett: azt leplezetlen őszinteséggel ki is tárta előttünk.

Nincsen nekünk annyi drágaságunk, amivel halánkat érte leróhatnánk; de neki sincsen olyan drágasága, amely fölérne halánk és lekötözöttségünk nagyságával.

Nem politika volt ez, hanem poézis, amely a nemes lelkeket fölemelve egye-

TÁRCZA.

Ki volt a győztes?

Írta: Nimen.

(Vége.)

Ősz volt, szeptember. Hűvös, esős idő járt, korán besötétedett. A házban meggyújtottak a lámpákat. Vaszile szobájában számadásait rendezte. Ilinka azt hitte, az asszony is bent van a szobában, de amint később a kis kerti lugas mellett elhaladt, czuppanó esőket hallott, aztán még egyet . . . és édes susogást. A vér elhült ereiben; megállt és figyelt. Maritza volt ott és Grigore. Sötét volt: ok nem láthatták a gazdasszonyt és boldogságukban nem hallották a nesztelen lépteit. Ilinka első gondolata az volt, hogy Popescuért siet, de ez alatt a fiatal pár felkerekedett és előtte ment be a házba. E percztől fogva Ilinkának csak egy gondolata volt, rajta kapni Maritzát és felfedni hűtlenségét a férjnek. Másnap reggel azonban Grigore már eltávozott — úgy látszik, bucsuzni voltak a lugasban. És miatt Ilinka egyre töprengett, miként ronthatná meg ellenét, a fiatal asszony egy mindenható lényhez még szorosabban fűzte magát. Vaszilét: anya volt! Popescu magán kívül volt

örömben. Tudtam, tudtam — kiáltá — jó faj! a tizenkét testvér . . . nem csalódtam!

Ilinka a haját szerette volna tépni dühében. Még ez is. Ha a gyermek a világra jön, örökre vége mindennek. Vaszile sohasem fogja eltaszítani nejét, és meg fog neki bocsátani mindent: a gyermekért. Nem, soha; ezt nem tűrheti. Maritza most gyakran gyöngélt és korán feküdt le. Vaszile a görében időzött és kedvtelve szemlélte a felhalmozott kukoriczát, nagy kincs ez Romániában, a szegény népnek ez adja meg a mindennapi kenyerét: a mamaligát. Amint nézi a kincsét és gondolatban számlálgatja, mi mindent fog ő vásárolni szépséges feleségének, ha a termést eladja, egyszerre csak Ilinka áll előtte. A sovány asszony még jobban lefogyott, mióta olyan nagy keserv rágódott a szíven, arca halálsápadt volt, csak szemei fénylettek vészjóslóan.

— Vaszile, — mondá rekedt hangon — beszélni akarok veled.

Popescu összehuzta szemöldeit és dorgálólag nézett reá, aztán körültekintett, nem hallotta-e valaki ezt a bizalmas megszólítást.

— Mit akarsz? — kérdé mogorván — mondtam már, ne szólíts így.

— Bocsánat, — rebege az asszony — de hiszen egyedül vagyunk és amit mondani

akarok, igen, azt könnyebben mondom meg, ha bizalmasan szólítalak. Vaszile, te tudod, mennyire szerettelek, egész életemben csak te voltál az egyedüli . . . feláldoztam volna magam boldogságodért, de mivel látom, hogy boldogságodat aláassák, most nem nézhetem tovább, nem hagyhatom, hogy ilyen galádul megcsaljanak . . .

Popescu egy halmaz kukoriczának dőlt; a sárga szemű csövek csendesen csuszak alá.

— Mit akarsz mondani? — rivalt az asszonyra — ki csal meg? Kicsoda?

— A feleséged — viszonzá halkan Ilinka. Vaszile felemelt egy vasgereblyét, amivel a szétpergett szemeket szokták összegereblyézni.

— Hallgass, nyomorult, vagy . . .

— Nem, nem, ha meg is ütöz, tudnod kell; ha hazudom, csak üss agyon, a feleséged megcsal . . . Grigore a kedvese, látam, hallottam őket, mikor a lugasban voltak együtt, éjjel, és a gyerek . . . a gyerek, aminek annyira örvendsz . . . nem a fiad.

Popescu elbocsátotta a gereblyét és torokon ragadta Ilinkát.

— Hazudsz, hazudsz! — kiáltá magán kívül. — Az irigység, a féltékenység szó

siti. Poézis nem képzeletből megírva, hanem valóságba öntve.

A felhők közül teljes ragyogásában tűnt fel a nap; fényével felvidámítva a világosság kedvelőit, s oduba kergetve a sötétség alattomos baglyait. Ugyanazon ideggel hangolta Apollo öröme lantja hallgatóit, mint amelylyel öldöklő nyilakat lövöldözött a szentségtörők táborára.

S mikor már meghódított, elibünk állva vezetett a magyar király fölkeut személye elé s mélyen meghajolt velünk együtt annak népei szeretetétől magasztosra emelt méltósága előtt.

Igy tett a németek hatalmas császára; dicsőség érte az ő nagy nevének!

Nemzeti és templomi ünnep.

(L. I.) A napokban a nagyenyedi ev. ref. egyházmegye lelkészei értekezletet tartottak. Az ott felvetett és szellemesen tárgyalt kérdések között különösen egy kötötte le figyelmemet. Arról volt szó a borsodi egyházmegye hasonló tartalmu eszmecseréi alapján, hogy a ref. lelkész, hívei kívánságára, tartson-e istentiszteletet szent István, első magyar király ünnepén? A dologban dogmatikus nehézséget látnak némelyek; mivelhogy a szentek tisztelete ellenkezik a protestáns gondolkozással. Elhatározták tehát, hogy a felső hatóság döntését fogják ez ügyben provokálni.

A kérdés sokkal fontosabb és érdekesebb, sokkal közelebből érinti minden magyar ember lelkületében azokat a hurokat, melyeken legkedvesebb eszmei megszólalnak, mint hogy azt egy értekezlet, a hivatalos forum gyűlés-terme s így egyszerűen felekezeti és dogmatikus szempontok közé utalhatnók.

A ki pl. szent Eleutér vagy Fridolin napján megfigyeli a r. k. pap imádságát:

egyszerre megérti belőle, hogy tulajdonképpen az istenhez imádkozik, a kinek dicsősége ez vagy ama jámbor férfiú életében megnyilatkozott. Ugyanezt teszi a pápista pap szent István ünnepén is. Amennyiben pedig ennél többet tesz: annyiban magyar szívének sugallatát követi; bemutatja hallgatóinak a magyar történelemnek ezt a fényes napját, a ki minden magyar ember lelkében örök emlékhelyet biztosított magának ezer esztendő államunk megalkotásával.

De ki fog egy napon beszélni szent Eleutérrel és szent Istvánról? Melyik magyar ember fogja a két, talán egyenlően istenfelő s jó hívő férfiút egy sorba állítani? És ha egyenlő egyházi czimzésük dacára mi előttünk még sem lehetnek és nem lesznek soha egyenlőkké: akkor ennek bizonyára más oka van, mint a magán élet jámborsága. Az az oka, hogy az egyik az első magyar király, a keresztyén magyar állam hatalmas megteremtője; a másik pedig olyan valaki, aki bennünket semmiféle tétlél sem érdekel, hanem hidegen hagy teljesen.

A magyar országgyűlés nemzeti ünnepé emelte szent István napját. Ünnepelnek tehát az egész országban szerteszét; s ezt az ünneplést a maga hatáskörében a közigazgatás is előmozdítani, emelni iparkodik. A pápista magyar nép istentiszteletre megy; mert ez adja meg igazán a napnak ünnepi színét, ünnepi hangulatát. A munkátlanság és a délutáni szórakozások csak épen hogy függelékai, és sokszor nem is szerencses függelékai. Templomba megy tehát; nem azért, mert első királyunkat a pápa kanonizálta; hanem azért, mert ünnepet nem tud ülni isten dicsérete nélkül. Ez nála az ünneplésnek a legideálisabb, mondhatnám egyedül eszményi s legmegfelelőbb kifejezése is. És menne akkor is, — föltéve, hogy lelkülete nincs gyermekkorától fogva a felekezeti elfogultság sötétjébe burkolva — ha István királyt nem csupán pápista szentté avatták volna, hanem oda állították volna a nemzeti Pantheon főoltárára, hová minden

magyar: görög és római, protestáns és zsidó vallás hívei, egyesülve a nemzeti kegyelet fenséges ideájában, legalább egyszer egy esztendőben közös imára gyűlhetnének. Valamint menne akkor is, ha Mátyás királyunk dicsőséges nevére, anélkül, hogy szentté avatták volna, ünnepet szentelnének.

Nem tudjuk megérteni, hogy a református hívők miért ne mehetnének ezen napon a templomba istent dicsőíteni. Látják maguk előtt az ünneplés példáját; az ő lelkük is kívánczik az isten oktató és fel-emelő igéje után. Önkényt kínálkozik a kedvező alkalom a lelkésznek, hogy az élet terhei közt görnyedező tömegnek röghöz tapadt gondolkozását a hazafias eszmék, magyar önértzet és polgári kötelességérzet emelkedettebb körébe segítse. Vidékünk ref. egyháza többnyire idegen nemzetiségek közé vannak ékelve, akik bizonyára nem törnek magukat ezen nemzeti ünnep megülésében. Itt még akkor is, mindenkitől érthető módon kellene a magyar ünnepet megszentelni, ha csak egyszerű hazafias tüntetés volna az valamely efemer értékű esemény alkalmából.

Hát miért ne mehetne a ref. ember e napon a templomba? Azért, mert Istvánt szentté tették a katolikusok? Hát azért annyira elvették tőlünk, hogy az első magyar király országos jellegűvé emelt ünnepe nek nem marad hely a templomban? Vagy azért, mert ő is katolikus volt? Hiszen az élők közt az első magyar ember születése napját is megünnepeljük az istent dicsőítő imádságban; hát azért nem tudnánk hálaadó imádságot mondani, hogy gondiviseléséből nekünk az első király megadatott?

István király napja a magyar állameszme ünnepe. Ha eddig, e század közepéig pusztán katolikus volt, az könnyen érthető; mert senkinek sem jutott eszébe, államváltás lévén a római, egy minden felekezeti-ségnél magasabb cím alá foglalni. Semmi dolgunk nincs azon apró, sőt sokszor csakis a kiélesedett ellentét által magyarázható

beleled, de elkergetlek a házamtól, te kigyó . . . te . . . te . . .

Es ütlegelni kezdte az asszonyt. Az ott csuszott terden előtte és szó nélkül türte a verést. Mikor Vaszile meglegelte a verést, az asszony megragadta mindkét kezét és csökjaival börtötta el.

— Üss, üss, — lihegett — azért mégis szeretlek, és nem hagyom, hogy kinevessenek a hátad mögött. Mit adsz, ha bebizonyitom neked, hogy kijátszottak?

Popescu nehezen lélegzett; e felfedezés, az asszony ragaszkodása és csöknyössége kihozták sodraból.

— Mit adok? — kérdezte fuldokolva — Mindent, amit akarsz, ha bebizonyítod . . . De ha hazudsz . . . jaj neked!

— Jól van — mondá Ilinka feltápáskodva és megigazitotta az ütésektől félrecuszott tulipánját. — Hallgass reám Vaszile, én be fogom neked bizonyítani, saját szememmel fogod látni házad gyalázatát, de akkor, igérd meg, hogy elkergeted a feiségedet . . .

— Elkergetem — nyögte Popescu.

— Elvász tőle?

— Elválok . . .

— És elveszel engemet?

Popescu Vaszile néhány perczig habozott, aztán reá hagyta:

— Jó!

Hetek multak el ezután. Ilinka mitsem tudott bebizonyítani, mert Maritzának volt esze és kiérezte férjének megváltozott viselkedését, valamint a gazdasszony leskelődéseiből, hogy óvatosnak kell lennie. Több ízben kinn járt azóta Grigore, a férj próbára is tette őket, de csak Maritza ártatlansága bizonyult be mindig. A gazdasszonynak rossz napjai voltak. Vaszilinek kedve lett volna elkergetni házi bekejének gonosz megrontóját. Már nem gyanakodott nejeire és jobban imádtá, mint valaha.

— Vaszile . . . Vaszile!

Popescu aludt; annyi bort ivott az ebédnél és úgy tele ette magát a sok jóval, hogy pipázás közben elaludt a török kereveten.

Ez gyakran megtörtént vele és ilyenkor aztán reggelig is ott hortyogott volna, ha fel nem rázza őt a felesége.

Most Ilinka költögette.

— Mi az? — kérdé a földbirtokos, bambán felnyitva a szemét.

— Gyorsan, — suttogott Ilinka — ók együtt vannak. De vesse le a cipőjét, ne hogy zajt üssön.

E szóra Vaszile szeméből azonnal elrepült az álom.

— Hol? — kérdé a féltékenység éberségével.

Az asszony kezénél megragadta és szó nélkül magával vonzolta.

Grigore váratlanul betoppant aznap délután. Bucsuzni jött, mert másnap távozni kellett az ezredével. Popescu szivesebben fogadta, mint valaha, mert ha nem gyanakodott is reá többé, mégis örült — már Ilinka miatt is, — hogy megszabadul tőle. Végre bekesség lesz a házában. A legkisebb felhő sem fogja boldogsága egét elhomályosítani.

Szóltanul követte Ilinkát a sötét, hideg folyosón. És Ilinka elgondolta: Végre, végre boldog leszek, a gyalázatos asszony le lesz álcázva. Elkergetik és én . . . én jövök a helyére . . .

Maritza, mikor látta volt, hogy az ura alszik, csendesesen kisompolygott az ebédidőből, ami a román falusi házaknál rendszerint külön áll, közel a konyhához és távol a lakószobáktól.

A konyhából behallatszott Ilinka parancsoztogató hangja, e részben tehát nyugodt lehetett és intett Grigorenak, aki követte őt. A fiatal asszony, bánatában, hogy talán hónapokig nem látja majd kedvesét, minden elővigyázatról megfeledkezett. Szenvedélyesen kapaszkodott belé s a mint szobájába érkeztek, nyakába borult és forró csókok és könnyek közt bucsuzott tőle.

külömbőségekkel, melyeket mesterséges válszifalak gyanánt emelnek a keresztyén felekezetek. Csak azt kérjük könyörögve, hogy mikor nemzeti célokat szolgálni nyílik alkalom, ne azt keressék, ami megoszt, hanem ami egyesít. A protestánsok sokkal magasabb eszmében bírja létele jogosságát, mint hogy apró külsőségektől, egy szent nevének hangoztatásától felteni lehetne. A kár pedig, a melyet okozunk, ha a ref. hívők lelki szükségét ki nem elégítjük, s ha a nemzeti ünnepet a templomból kihagyjuk, egyházi és politikai tekintetben egyaránt helyrehozhatatlan.

A prot. lelkész nem köti meg dogmákkal az ő vallása. Az ő utját a hit és erkölcs méltó jelölők; ezeket pedig felismeri a jó pásztor bölcsesége. Hit és erkölcs dolgában is csak üdvös lehet az, hogy hívei ezen nap megünneplését templomi imádsággal kezdjék. Hazafias tekintetben pedig oly fontos dolognak tartom, hogy ha törvény nem rendelné, egyház-társadalmi uton kellene vidékünkön annak általános megülését siettetni.

Nem a szentet tiszteljük tehát, hanem az istent. A magyarok istenét, a ki nekünk királyt adott. Az istent, ki megadta nekünk legdrágább nemzeti kincsünket, a koronát. A ki megadta nekünk ezen szent szimbólumhoz, s a mit jelez: ezeréves alkotmányunkhoz való ragaszkodásunkat. Ennek az emléket méltatni, érette az istent dicsőíteni, áldó kegyelmét továbbra is kérni, hazafias érzelmeket ápolni: bizonyára méltó tárgya a templomi istentiszteletnek. És sehová sem illik be annyira, mint éppen a református vallásuaknak, a legtisztább magyar felekezetnek templomába.

Hiszen ugyis eléggé meg vagyunk oszolva. Faj, nyelv és egyház ugyis részekre tagol bennünket. Egyházi tekintetben éppen a magyar a legszerencsétlenebb. A szerbnek, az oláhnak, az angolnak és oroszoknak megvan a maga nemzeti egyháza. Faj, egyház és nyelv ott kölcsönösen támogatják egymást. De magyar egyház nincs olyan, mely fajunkat

egyesitené. Hiszem, hogy meglesz valaha; az a hatalmas eszme, mely mindennek fölött dominál, a nemzeti állam eszméje, meg fogja tényleg ezt is érlelni.

Voltak idők, midőn a ref. egyház tűzhegyénél vonta meg magát mindaz, ami magyarra emlékeztetett. Ez az idő elmúlt; de a magyar állam presztízsiének, a magyar törvények kötelező uralmának még mindig vannak ellenségei. Némelyek nyíltan, sokan alattomban. A ref. egyház mindig örálló szerepet teljesített, különösen Erdély nyugoti felében. A magyar nemzet hálával gondol erre az érdemére, felekezeti különbség nélkül. Ezt az érdemet pedig nem a dogma feszegetésével szerezte meg, hanem a lelkes magyarságával. Hagyjuk a teológiát a katedrának, a dogmát a hittudósoknak; a népnek pedig adjunk jó szót és imádságot mindannyiszor, valahányszor ezt a lelki táplálékot igényli. Örüljünk, kétszeresen kell örüvendenünk, ha ezen ünnepen megkivánja.

Városi közgyűlés.

Nagy-Enyed város képviselő-testülete Kovács Gyula polgármester elnöke alatt a hó 24-én közgyűlést tartott, melyen a képviselők igen szép számmal jelentek meg.

A közgyűlés pont 10 órakor vette kezdetét, amidőn is első tárgya volt annak bejelentése, hogy Ő Felsége a város közönsége által születésnapján tett hódoló nyilatkozatát a legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. Ezután a kerékpározásról szóló felsőbb rendelet olvastatott fel kihirdetés és tudomásvétel végett, valamint azon felsőbb rendelet is közlirre tétetett, hogy Székelyhíd Ödön aljegyző anyakönyvvezető helyettesnek nevezetett ki.

A mezőrendőrségi ügyekben tett felsőbb észrevételeket tartalmazó rendelet módosítása iránt felirat szerkesztését határozta el a közgyűlés.

Érdekes tárgya volt a közgyűlésnek a belügyminiszternek a regale-beváltási összegnek 50 évi visszafizetése iránti rendelete, melyre a közgyűlés, annak tekintetbe véte-

lével, hogy a beváltott összeg birtokszerezésre használtatott fel, a miniszter rendelkezésére 50 évi kötelezettséggel nem hajlandó megfelelni, hanem méltányossági szempontból a közgyűlés évi 200 frtot határoz visszaterítés czímen addig, míg 84000 frt összeg összegyűl.

A vármegyei filloxera-szabályrendelet némi pontjának megváltoztató határozata hirdettetett ki, továbbá a vármegye felsőbb hatóságilag jóvá hagyott közmunka-szabályrendelete tárgyalatott, részben fel is olvasatott, hogy a képviselőtestületi tagoknak módjukban legyen a szabályrendelet közelebbi megismerése, annál inkább, mert a városokra is kötelező lévén, annak végrehajtása már ez évben életbe lép. A képviselőtestület a megváltást fele értékig kötelezőleg kimondotta, a többi része pedig a felek által megváltatott, vagy természetben leszolgálandó, megváltási összegül egy kézi nap-szám 30 kr, egyes fogat 60 kr, két vagy több fogatu 1 frt 20 krban állapított meg.

Radó Pál és érdektársainak regale-kártalanítás iránti kérvényét, mint a képviselőtestület jogkörét meghaladó tárgyat, elutasította.

Nagyobb érdeklődést keltett a Bethlen főtanácsa tulajdonát képező malmoknak megvásárlása.

Az előterjesztések és ismertetések, valamint a jogügyi bizottság javaslatának felolvasása után, Csató János kir. tanácsos alispán indítványára, Szilágyi Farkas, Bartha Zsigmond képviselők hozzászólása után, elhatározta a közgyűlés, hogy 7000 frt minden utókötelezettség nélkül a malmokat megvásárolja.

Névszerinti szavazással több aprólékosabb vásár megkötését határozta el, elvileg pedig Szücs Juon fűgedi, Tyioreán Jakab szabardói birtokuk megvásárlását fogadta el.

A virilisek névjegyzéke olvastatott fel és kompetencia falista összeállítására bizottság küldetett ki.

Ezek után a segesvári Petőfi-emlékre és a mezőörményesi ref. templom javára 5—5 frt adományt szavazott meg, végül Wohner Rudolf az összes szavazatok elnyerésével a törzspolgárok sorába vétetett fel, melynek megtörténte után az elnök lelkes elterése között a gyűlés véget ért déli 1 órakor.

Referens

Vilmos császár Budapesten.

(*) A hatalmas uralkodó a héten napokat töltött Budapesten és ott láthatólag jól érezte magát. Az ország szíve fényesen kitétt magáért ez alkalommal és a polgárság egyetemével vállvetve olyan fogadtatást rendezett, mely még sokáig élni fog azok emlékében, kik azt látták és remélhetőleg a magas vendég emlékéből sem fog tűnékenyen elröppenni, legalább ellesett nyilatkozatai az ellenkezőre engednek következtetni.

A fővárosi napi sajtó részletesen beszámolt a fogadtatással és ottani időzéssel, de hírlapírói kötelességünknek ismerjük, hogy habár vázlatosan is, legalább főbb vonásiban mi is megemlékezzünk arról s magunk részéről is egy szívből jövő isten hozottat röppítsünk a fejedelmi vendég felé, ki baráti látogatásával tisztelt meg bennünket.

* * *

Szürke ég és ragyogó arczok, csillogó egyenruhák, gazdag diszmagyar ruhák, ed

Mikor Ilinka nem hallotta többé az ebédlőben a fiatalok csevegését, hirtelen benyitott és látva, hogy a szoba üres, azonnal a lakószobák felé vette útját. Maritza szobájának ajtaja előtt megállt és suttogást hallva, kitalálta, hogy hol van a szerelmes pár. Gyorsan visszatért az ebédlőbe és felköltve urát, csendesen, halk léptekkel vitte őt végzete felé.

Ilinka nem csak önzésből és haszonlesésből cselekedett, csakugyan szerette azt a férfit, akinek egész fiatalágát feláldozta és aki, bár vele rokonlélek volt, állásánál fogva mégis annyira felette állt. Ha Maritza nem csalta volna meg egykori kedvesét, talán ő is belenyugodott volna sorsába, de így szolgálatot vélt tenni urának, ha felvilágosítja.

Szorosan átölelve egymást, ült a kis pamlagon a szerelmes pár. A padmalyról lecsúngó rózsaszínű éjjeli lámpás bűvös fényhomályba burkolta őket. Szerelmes enyelgésük közben észre sem vették, mikor Vaszile és a gazdasszony az ajtóban megjelentek.

Popescu megtántorodott. Iszonyu fájdalom nyílt át a szívében, hálgyog hullott le a szeméről. Az ő szép kis felesége tehát csak érdekből lett az övé, és ki tudja, mióta szerette már fiatal rokonát! Kijátszották, megcsalták... és bizonyára jót nevettek rajta a

háta mögött. A vére felforrott, halántékán kidagadtak az erek. Véres felhő lebegett szemei előtt. Reá akart rohanni a párna, de sem szólni, sem mozdulni nem tudott. A harag, fájdalom megbénította.

Ilinka szemei kárörvendőn, diadalmasan felragyogtak és a gazdasszony odasugta az urának: Kergesd el.

Maritza, mikor megpillantotta férjét, ijedten felsikoltott, azután kedvese nyaka körül fonta a karját és még szorosabban ölelte őt magához, mintha ott keresne menedéket.

Ez erőt adott Vaszilének; benuitsága megszűnt. Felkapta a keze ügyében lévő széket és a fiatal párt akarta vele sujtani; ajkai borzasztó szitokra nyíltak meg, de hang nem jött ki a torkán. Egy másodpercig ott állt fenyegetően, dadogó ajakkal, aztán kihullott a kezéből és ő elkékvülve hanyatt vágta magát a padlón.

Gazdasszonya zokogva borult reája.

— Vaszile, Vaszile, — kiáltá kétségbeesetten — ne halj meg... oh Istenem, megöltem őt!

De Popescu szíve nem vert többé, szemgolyói elfordultak, festett haja meredten állott az égne.

A fiatal asszony kibontakozott kedvese karjaiból és borzadva nézett férjének eltorzult arczára.

zett katonák hosszú sorfala, mögötte a lelkes közönség tizezei, viruló női arezok, zászlók erdeje volt az, mi a fiatal és hatalmas uralkodót fogadta, kísérte és figyelmet lekötötte, míg Felsőházi házigazdájának jobbján felvonult a keleti pályaudvarból a budai királyi vár-lakba. A mi polgári és katonai kitűnőség Budapesten van, az mind sietett leróni a tisztelet adóját a ritka és örömmel fogadott vendég iránt, kinek mindenkihez volt egy nyájas szava, mosolya, tekintete. A megérkezés után rögtön a bemutatások következtek és az ezt követő villásreggeli után közvetlenül, mintha a farasztó hadgyakorlatok és vadászatok után pihenésre szüksége sem lenne, megkezdette fejedelmi vendégünk, Felsőházi házigazdaja kíséretében a megállapított programot, mely következő volt:

„A megérkezés napján, hétfőn, délután megkezdődik a székesfőváros néhány középületének és intézetének megtekintését, s 1 óra 30 perczkor megtekintjük Budavárában a Nagy-Boldogasszonyról nevezett koronázási templomot: 2 óra 15 perczkor a pesti oldalon a földalatti villamos vasutat, melyen a Gizella-tér állomásától az állatkerti állomásig utat tesz s 2 óra 45 perczkor a történelmi kiállítás épület-csoportjához hajtat, hogy ott az újonnan megnyitott gazdasági muzeumot tekintse meg. Mindenütt ünnepies fogadás lesz s a fogadásra megjelentek élén a Nagy-Boldogasszony templománál a vallás- és közoktatásügyi, a földalatti villamos vasutnál a kereskedelemügyi s a gazdasági muzeumnál a földművelésügyi m. kir. miniszterek fognak állani.

Délután öt óraker kis ebéd a kir. palota rózsaszín termében.

Este 8 1/2 óraker estély az udvarnál.

Szeptember hó 21-én, kedden, a német császár és porosz király két izben fogja folytatni a kijelölt középületek és intézetek megtekintését. Dél előtt 10 óraker a központi vásárcsarnokban fog megjelenni; 10 óra 30 perczkor az iparművészeti muzeumban; 11 óra 5 perczkor a nemzeti muzeumban. Délután 2 óraker megnézi az állandó országházat s azután az igazságügyi palotát. Az ünnepi fogadásra megjelentek élén a központi vásárcsarnokban a m. kir. belügyminiszter, az iparművészeti és nemzeti muzeumban a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, az állandó országháznál a m. kir. miniszterelnök s az igazságügyi palotánál a m. kir. igazságügyminiszter fognak állani.

Aznap délután 5 óraker a kir. palota nagytermében díszebéd lesz.

Este 8 óraker a m. kir. operaházban díszelőadás.

Tíz óraker ő felsége megnézi a kivilágított székesfőváros több utcáját s aztán a keleti pályaudvarból, nagy kíséretével együtt, elutazik.

Mély vallásos érületről tesz tanúságot, hogy a program első pontját a Mátyás templom megtekintése képezte, hol a Felsőházi házigazdájának szemlélték a pompás épületet, annak ereklyéit.

A program többi pontja is katonai pontossággal lett betartva és a császár mindenütt látható érdeklődését tanúsított és meglepő tájékozottságot árult el.

Széditő gyorsasággal és káprázatos változatossággal követték két napon keresztül egymást a szemlék és alig van Budapesten érdemleges nézni való, mi elmaradt volna, közben a fényes villásreggelik, ebédek, es-

télyek, színházi díszelőadás, a párját ritkító világitás mind jobban, jobban felköltötték a magas vendég érdeklődését és hogy milyen jól, fesztelenül érezte magát náluuk, közöttünk, fényesen illusztrálja azon, minden etikettet figyelmen kívül hagyó tény, hogy a Park-klubban tett látogatása alkalmával, a búcsuzásnál, báró Dániel Ernőnének és gróf Szapáry Gézánének kezét csókolta!

Benső érzelmeit, a páratlan fogadtatás feletti elragadtatását, a lovagias magyar nemzet iránt érzett igazi rokonszenvét pedig praegnansan kifejezte azon tosztan, melylyel a nagy udvari ebéden Ő Felsőházi rövid felkötőutóját viszonzotta és melynek nagy politikai horderejét a világ-lapok fogják kommentálni.

Ő Felsőházi köszöntője következőleg hangzott:

„Benső örömmel eltelve a látogatástól, a melyet Felsőházi leróni oly kegyes volt, különös meglepődésemre válik, hogy Felsőházi edzettel magyar székesfővárosomban üdvözölhetem. Üdvözlöm Felsőházi bennünket a hű barátot és szövetségest, a kitartó munkatársat a béke nagy munkájában, a melynek legjobb erőink mindenkor szentelve legyének s meglevén győződve az érzelmeink egyformaságáról, a melyek bennünket e magasztos feladatnál vezérelnek, Felsőházi egészségére üritem poharamat e kiáltással: Vilmos császár ő felsége sokáig éljen!”

Mire Vilmos császár a következő jelentős szavakkal felelt:

„A legmélyebb hála érzelmeivel fogadom Felsőházi oly szives üdvözlését. Hála Felsőházi meghívásának, módomban volt meglátogatnom ezt a gyönyörű várost, a melynek nagyszerű vendéglátása szinte elbódított. Vonalmas érdeklődéssel kísérik oda-haza a lovagias magyar nép történetét, a melynek hazaszeretete közmondássá vált, a mely küzdelmes multjában nem habozott életét és véréit áldozni a kereszt védelmére. Olyan nevek, mint a minő Zrínyi és Sziget, ma is megdobogtatják minden német ifjunak a szívet. Vonalmas bámulattal kísértük az ezredéves születésnap ünnepét, a melyet a hű magyar nép, szeretett királya köré gyülekezve, meglepő nagyszerűséggel ünnepelt. A büszke műemlékek tanúságot tesznek mű-érzékéről, míg a Vaskapu bilincseinek szét-törése új utakat nyitott a kereskedelemnek és forgalomnak s Magyarországot besorozta egyenlő joggal a nagy kulturáriumok közé. De a mi rám Magyarországon való tartózkodásom, kivált pedig budapesti fogadtatásom alatt a legmélyebb hatást tette: az a magyarnak lelkes odaadása Felsőházi fenkölt személye iránt. De nemcsak itt, hanem Európában s különösen az én népemben is ugyanez a lelkesedés lángol Felsőháziért, a melynek én is részesül batorokodom magagamat vallani, a midőn fia módjára, atyai barátomként tekintek föl Felsőházi. Hála Felsőházi bölcsességének, nepeink üdvére kötött szövetségünk szilárdul áll és felbont-hatatlanul s régóta őrzi és ezentul is őrzeni fogja Európa békéjét. A Felsőháziért való lelkes odaadás, bizonyos vagyok benne, ma is úgy lobog Árpád fiainak szívében, mint hajdanában, a mikor Felsőházi nagy ósanyja felé kiáltották: „Moriamur pro rege nostro!” Ezeket az érzelmeiket kifejezve, mindazt, a mit mi Felsőháziért érzünk, gondolunk és kérünk, abban a kiáltásban foglaljuk össze, a melyet minden magyar ember utolsó lehetéig hangoztat: (magyar nyelven) Éljen a király!”

A minden látszat szerint szívből jövő császári szavak melyen fognak emlékünkebe vé-sődni és a tisztelet melle, melylyel a szövetséges államfő iránt már eddig is viseltettünk, — a szeretet is járul és ez követi hazatérő utjában azt, a kit ez a két napi látogatás jobban hozzánk fűzött minden diplomatiái eszmecsereknél, nagyképűsködésnél.

Vegyes hírek.

— **Személyi hir.** Dr. Werner Gyula országos képviselő, társadalmunknak éveken át szeretett és tisztelt tagja, a hét egy pár napján városunkban időzött, itteni barátait látogatva sorba. Városunkból kerületébe utazott választói látogatására.

— **Gyarmathy Kamillát,** dr. Gyarmathy Ernő kir. közjegyző-helyettes nővérét, a Nagy-Váradon Tisza Kálmánné kezdeményezésére létesített ev. ref. felsőbb leányiskola internátusának igazgatójává neveztek ki. A szép képzettséggel bíró fiatal igazgatónő, kiben az intézet kitűnő erőt nyert s kinek mi is szívből gratulálunk, allomáshelyét már el is foglalta.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Csató Imrét a nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóságához iródatisztté nevezte ki.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A nagyenyedi egyházmegye Sándor János esperes elnöke alatt e hó 21-én népes közgyűlést tartott a városháza dísztermében. A közgyűlést az ev. ref. templomban istentisztelet előzte meg, melyen a szertartást Egervázi Lajos újtordai lelkész végezte, — és látogatott közebed követte a Knobloch-féle vendéglőben.

— **Gyászhir.** Egész váratlanul keserű csapás érte dr. Farnos Dezső tanárt és családját. Féléves kis leánya Erzsike e hó 20-án, előzetes, komolyabb betegség nélkül átaludta magát az örökéletbe, felröppent az angyalok közé, akikhez tartozott. A kis ártatlan Sepső-Szent-Györgyön szenvedett ki, honnan a család e hetekben készült átköltözni és a sürgönyileg hívott apa már csak kis lánya temetésére érkezett. A részvét a köztisztviselőben és szeretetben álló család iránt általános.

— **A szigetvári hölgyek Bartha Miklósnak.** Bartha Miklósnak, ki tudvalevőleg a legutóbbi választás alkalmával föllépett Szigetváron, az ottani hölgyek egy díszes ezüst babékoszorút készíttettek. A koszorút a napokban nyujták át a kiváló publiczistának.

— **Czukrászdáink forgalma** meglepő lendületet mutat egy idő óta. Kisebb, nagyobb nebulok adják egymásnak a kilincset, amint-hogy lépten-nyomon árpa-, krumpli-, sárga-, angol-, eper-, szalon stb. czukrot szopogató ifju esemetékkal találkozunk. Szeptember első napjaiban hajlandók voltunk ezt a nagy fogyasztást a gyerekeiket iskolába beszállító szülők zsebeinek rovására betudni, de azóta reá jöttünk, hogy a Bethlen-főtanoda, ez az igazi jó anya, gondoskodik gyermekeinek ily nemű szükségleteiről, ki is valószínűleg azon elvből indulva ki, hogy a kenyér ugyan jó és tápláló eledel, de utóvégre a szegénysorsu gyerekek sem rághatják mindig ugyanazt, csukrossághoz pedig maguk jóvoltából nem juthatnak, — a szá-zados cipő-ostási gyakorlatot beszüntette és a cipőt — egy kis polgári hasznót is élvezve melle — pénzzel váltotta meg. Így a szegénysorsu és arra jogosult tanulók a hónap első napjaiban vigan szo-

pogadják a cukrot, fogyasztják a süteményt, a pénz fogytán pedig . . . epedve várják a primát, akár csak a tisztviselők s így a dolognak az a haszna is van, hogy a nebulok már kis koruktól fogva némileg bürokratikusán neveltetnek, habár éheznek is mellette, mert a cukor ugyan édes, de nem laktat, míg a kenyér ha nem édes is, az éhséget elveri. A nagy Bethlen Gábor pedig bizonyára meglegedetten (??!) tekint alá azokra, kik akkor veszik el a kenyeret, mikor mindenki kenyér után sir és pár hó múlva, fájdalom, még jobban fog sirni. Oh végire mehetetlen bölcsesség! a te országod Nagy-Enyeden, a Bethlen-főkollégiumban már eljött!

— Püspök a szabadelvűség ellen.

Majláth gróf erdélyi püspök minden eddigi ténykedése elárulta, hol nyíltan, hol a sorok között, hogy minden egyébnek inkább barátja, mint a szabadelvűségnek. Legújabbán a hatásköre alá eső erdélyi iskolák és gimnáziumok tanítóhoz és tanáraihoz mérges hangú körlevelet intézett, amelyben erősen kikél a szabadelvű eszmék ellen és úgy prédikál, mint a legvérmesebb néppárti szónok a választások idején. Arra inti az ifjúság nevelőit, hogy mindenkivel előbb való legyen tanítási módjukban a katolikus hit ápolása. A mai kor szellemétől igen óvja a tanárokat, mert szerinte ma az uralkodó elv Magyarországon, hogy a mai ember szülessen Isten nélkül, éljen Isten nélkül, házasságot kössön Isten nélkül és haljon Isten nélkül, vagyis az ember olyan legyen, mint egy magasabb rendű állat. — Ez a körlevél mindenesetre bizonyít egyet. Tudniillik, hogy Majláth gróf püspöknek nem adatott az isteni adomány, hogy legalább a türelem erényét bírja. Talán elmaradhatott volna annak idején az a bizonyos „cum“ szócska!

— **Az alsófehérvármegyei orvosgyógyszerész-egylet** f. évi október hó 4-dikén d. u. 3 órakor rendez őszi közgyűlést tartja, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom. Dr. Magyar Károly.

— **Tanítógyűlés.** Az Alsófehér vármegyei általános tanító-egyesület központi fiókköre ez évi ülését f. hó 23-án, d. e. 9 órakor, a polg. leányiskola tanácstermében tartotta meg. A kör ülésére szép számban jelentek meg a nemzet napzamosai, hogy szerény tehetségükhöz mérten hangyaszerű galommal fejlesszék tovább népoktatásügyünket. A kör ülését, melyen Nagy Lajos képezdei igazgató és dr. Szabó Mihály segédtanfelügyelő is jelen volt, Sebestyén Sándor polg. isk. tanító, kör elnök, tartalmas és lendületes beszéddel nyitotta meg. Megnyitójában megemlékezik dr. Havas Gyula kir. tanfelügyelő fáradhatatlan tevékenységéről, a tanítókkal szemben tanúsított jóakaratról s meghatóan eseteli súlyos betegségét, melyet aggodó részvétellel kísért az Alsófehér vármegyei tanítószög. Ezzel kapcsolatosan őszinte örömmel üdvözlö a tanítói körben megjelent dr. Szabó Mihály kir. segédtanfelügyelőt, kit a tanügy terén már is kifejlesztett munkásságánál fogva méltó helyettesül bizott meg a kultuszminiszter. Üdvözlését azzal végzi, hogy „Bölcs hadvezér, lelkes csapat, biztos siker; a győzelem ki nem maradhat, munkásságát siker és messze kiható eredmény koszorúzza.“ Az üdvözlést a tanítószög részéről döngő éljen követte. A megnyitói beszéd folyamán elnök a tanügy terén történt gyors és bámulatos haladást fejtegeti, melyet bölcs miniszterünk üdvös intézkedésének köszönhetünk. Végül munkára serkenti, ösztönzi a tanítói kart, mert úgy mond: „Csak úgy lesz munkánk áldásos, ha minden időnket üdvös hivatásunknak szenteljük.“ A magas színvonalon álló meg-

nyitót, Nagy Lajos kép. ig. tanár indítványára, a kör egész terjedelmében jegyzőkönyvre venni határozta. A megnyitói után a Bethlen főtanoda képezdei ifjúságának jól szervezett énekkara gyönyörködtette szabatos és összhangzatos énekével az egybegyűlt tanítószög. A gyűlés tárgyait képeztek Gagy Ferenc csombordi és Jászberényi Róbert miriszlói áll. isk. tanítók sikerült nyilvános tanításai, Texei János nagyenyedi róm. kath. és László Albert asszonynepei állami tanítók szépen kidolgozott felolvasásai. Mindketten üdvös eszmét választottak felolvasásuk tárgyául. Texe: „A dadogók régi s újabb gyógy módjai“, László: „A gazdasági iskolák szükségessége, és azoknak mikénti létesítéséről“ olvasott föl. Érdekes és élvezetes eszmecsere után, mely az utóbb jelzett felolvasás és a bírálatok tárgyalása rendjén keletkezett, a tisztújításra tért át az ülés. Minden tisztviselőjét egyhangulag választotta meg. Elnök: Sebestyén Sándor. Al-elnök: Kövér János. Jegyzők: Székely Béla és Hajnal Bernát. Választmányi tagok: Hajdu Erzsébet, Vajna Janka, Texe János, Gagy Ferenc és Gyenge Imre. A napirend ezzel ki lévén merítve, az elnök köszönetét fejezte ki a megjelenteknek és ezzel az ülés véget ért. Adjon Isten lüktető pezsgő életet ez életerős és munkára kész tanítói fiókkörnek!

— Adomány az Ö. T. E. számára.

Klemm Pál faraktár-tulajdonos, kinek telkén f. hó 2-án virradóra veszedelmes rak-tartűz ütött ki, melyet csak a helybeli tűzoltó-egyesület fáradhatatlan működése tudott megfékezni, köszönő levelet intézett a tűzoltók főparancsnokságához s 35 frtot mellékelte az egyesület pénztára részére. Fogadja e helyt az egyesületi parancsnokság köszönetét.

— Alsó-Fehér vármegye fegyelmi választmánya

e hó 24-én tartott ülésében Apolczán Ignác, állásától több idő óta felfüggesztett árvászeki jegyzőt, több rendbeli hivatali vétségeinek megtorlásául, hivatalvesztésre ítélte. A határozat, záros határidőn belül, a belügyminiszterhez felbuzható.

— **Hidavatás.** A gyalmári határon a Maroson Hunyad vármegye által épített hid bokréta-ünnepét f. hó 23-án ülte meg a vármegye közönsége, mely alkalomra Hollak Arthur alispán vezetése alatt a központi és járási tisztikar is kiszállott. A hidat 100.000 frtot megközelítő költséggel házilag fejezi be a vármegye, miután a vállalkozók a rendkívüli vízáradások miatt gátolva, azt bevégezni nem bírták. E hid Algyógyon át Nagy-Almásra s onnan Zalathánára vezető utat köti össze Hunyad megyének nagy gabonatermő vidékével, és Nagy-Almás vidékét kapcsolja össze közvetlenül a szászvárosi és romoszi vasuti állomásokkal.

— **A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat** XVIII-ik közgyűlést 1897. szeptember hó 30-án, esütörtökön d. e. 10 órakor kezdődőleg Déván, a vármegye házában tartja meg. E nagyfontosságú közgyűlésre a társulat összes tiszteleti, alapító és évdíjas tagjait, a rokonegyesületek és dévai hatóságok, intézetek képviselőit tisztelettel meghívja Déván, 1897 augusztus 30-án, az elnökség.

— **Filoxera-zárlet.** Alsó-Fehér vármegye Mihálcfalva, Ohába, Besenyő és Tóhát, valamint Oláh-Herepe, Berve, Farkastelke és Véza községek szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítván, a nevezett községek határát a földművelési m. kir. miniszter zár alá helyezte.

— **Értesítés.** Nagy-Enyed város számvetősége ez uton is értesíti a város közön-

ségét, hogy Nagy-Enyed város 1898. évi költségvetése elkészülvén, a tanács irodában közszemlére kitétetett és bárki által betekinthető 15 napon át.

— **Építési engedély.** A m. kir. kereskedelmi miniszter Moldován János és Szalanczy Jenő nagybirtokosoknak az Oláh-Csesztvétől Ladamosig építendő székásmenti vasútra az előmunkálati engedélyt megadta.

— Adózó közönségünk figyelmébe.

Ez uton is figyelmeztetjük Nagy-Enyed város adózó polgárait, hogy az 1897. évre az összes adók összeírátván, az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §. 8. pontja értelmében adókönyvecskéikkel a városi adóhivatalnál jelen felhívástól számított 8 napok alatt annál is inkább jelenjenek meg, mert a meg nem jelenők a fennhivatolt törvény idevonatkozó szakaszai szerint 1—5 frt pénzbírságban fognak elmarasztaltatni.

Meteorologiai jelentés szept. 22-től szept. 25-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
22	7	55.0	+15.0	—	10●	4.1	
	2	55.0	+20.5	SW ₅	3	—	+21.0 +6.4
	9	60.6	+12.0	SW ₂	5	—	
23	7	64.1	+8.4	—	0	—	
	2	63.5	+17.8	SW ₂	2	—	+18.0 +7.5
	9	65.8	+9.6	SW ₁	1	—	
24	7	68.0	+10.0	—	2	—	
	2	68.4	+20.0	NE ₁	3	—	+20.6 +11.2
	9	71.7	+14.1	—	8	—	
25	7	73.0	+13.1	—	4	—	
	2						
	9						

Kilátás: Derült, enyhe.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég Δ = dara.

— **A tárogató.** A régi magyar ünnepségeknek és nagyuri kíséreteknek elmaradhatatlan, speciális hangszere, a tárogató, amely régenre jeladásra szolgált, újabbán a modern hangszerek sorába lépett. Stowasser J. császári és királyi udvari hangszergyáros a tárogatót sok évi kísérletezés után olyan szerkezettel látta el, hogy az most már teljes skálával bír és zenekarban is használható. A tárogatóval, amelynek megható, mélabus a hangja, nagyon szépen lehet a magyar bus hallgatókat előadni. Kedden este is a lehető legfényesebb társaság előtt mutatták be ezt a javított tárogatót. A keddi udvari ebédén ugyanis a 69-ik gyalogezred zenekara Karl József karmester vezetése alatt többek közt a Bankban és Lohengrin operákból is adott elő részleteket, amelyekben nagyon nagy feltűnést keltek a tárogatószólók. A fényes társaság meglepetve tekintett a zenészek felé, amikor a tárogató érzéssel teli, megkapó hangjai felhangzottak, amelyek a remek teremben különösen érvényesültek.

— **A siker titka.** A fővárosi hírlapok közül a Magyar Ujság mind jobban terjed országsgerte és mind kedveltebbé válik. Nem

csuda. Sikereinek titka, hogy míg egyrészt mindig kitűnően szerkesztett, élénk és változatos lapot ad olvasóinak, addig egyúttal a lehető legnagyobb kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Mert bár a Magyar Ujság a legolcsóbb fővárosi lap, amennyiben ára egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt, fele évre 6 frt, egész évre 12 frt, előfizetői mégis teljesen ingyen kapnak havonként egy-egy díszes kiállítású regényt, évenként tehát 12 kötetet, úgy hogy a Magyar Ujság előfizetői tehát egész könyvtárra tesznek szert egy év alatt, csupa kitűnő, hírneves íróktól való, érdekfeszítő regényre. És e kedvezményben azok is részesülnek, akik csak egy hónapra fizetnek elő a Magyar Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. vármegye-utca 15). A Magyar Ujság előfizetői azonkívül teljesen ingyen kapják meg a lap heti mellékletét, a „Kerekpár” című sportlapot.

— Budapesti Napló, az ujságírók lapja. Elénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizennyolcz magyar ujságíróknak az esetére, akik, hogy függetlenítsék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozó tőke nyúga alól, megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most, egy esztendő leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb ujságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jóhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtven mindennap össze mindazt, ami a szerkesztőség, e lap szabadelvű és feltétlenül minden irányban független politikájának, nemzeti érületének és magas izlésének minden huszonnégy órájában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatiajának gyors felköltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai cikkei, amelyek nyomatékosra teszik a fiatal, de politikai súlyra már is döntő jelentőségű ujság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatok s mindenrendű közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékesszólóan tanuskodik arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvérmesebb varakozásnak is, amely megjelenését megelőzte. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkeznek az a szerkesztői üzenetek rovatában. A magyar közönség nekünk családunk. A Budapesti Napló szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiaira apellálva fogott hozzá bátor vállalkozáshoz, nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel az ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódjon benne, arra vállvetve, szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vészi József főszerkesztő, Braun Sándor felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fai Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferencz, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán, napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcába. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksic Gusztáv, Bessenyei Ferencz, Békefi Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász

Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné, Noggall Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsek Anna neveit említjük most. Ez rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőendő szilárd existenciájának. És meg egy. Annak az ujságnak, amely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönsége, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez ujságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és a magyar-írók és ujságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

C s a r n o k.

Fejedelmi látogatók magyar földön.

A császárlátogatás fényes napjai — a tataiak és budapestiek egyaránt — régi hagyományos jelei a magyar nemzet keleti temperamentumának, büszke lovagiasságának és gazdag aldozat-készségének. A magyar király személyének megillető fényvel övezése Szent István koronájának területén fényt vet vissza egyszerűságra a nemzetre magára is, mely önmagát ünneplő királyában, aki politikai hatalma és tekintélye kibontott nimbuszában, egész komoly méltóságában áll a nemzet elé, hogy sebeire téve újját, szavának varázserejével orvosolja azokat.

Mátyás király alatt kezdett általánossá válni az a szokás, hogy egyes, gazdagságra és előkelőségre kiválóbb főurak saját hajlékukban fogadják a magyar királyt vendégül. Mikor Mátyás Szapolyai Imrénél töltött néhány napot, ez ugyancsak kitett magáért a felséges vendég iránti hódolata kifejezésében. Szakácsokat a vendéglátás idejére egyenesen Olaszországból, inasokat Franciaországból, lovászokat Angliából, solymárokat pedig Skóciából hozatott, minélfogva belekerült a fényes fogadás kerek ötvenezer forintjába aranyban, ami akkor sokkal nagyobb összeg volt, mint most.

Bezzeg más volt az a látogatás, melyet a szerencsétlen II. Lajos király a szerencsétlen melatlan kegyeltjénél, Fortunatus Imrénél tett, mikor végső inségre jutva, kölcsönért esengett nála. Közönséges paraszt-szekéren érkezett s a döllyfős szerencsefi teljes órában megvárakoztatta a királyt, ki ezalatt kénytelen volt parasztjainak egyszerű ebédjét osztani meg. Pedig a dúsgazdag nábob, kinek egykori palotája helye még áll a budai vár ódon házsorai közt, sohasem utazott másként, mint ezüstszerű ösvérekkel, melyeknek patkói ezüstből, zabláai pedig aranyból voltak.

Igazi gavallérsággal fogadta II. Ulászlót is Bakacs Tamás, meg mint püspök, s többek közt, mikor Lócsére kísérte, melleje egész csapat vasas katonát s ugyanannyi lovaszt rendelt, meg pedig mind arannyal és gyöngyökkel dusan szerszámozott lovakon.

Ha tán a Habsburg-ház uralkodása kevesebb példáját mutatja is a lojalis magyar főurak fényes vendégszeretetének, annak bizonyonnyal nincs más oka, mint hogy osztrák házbéli királyaink ritkán tettek látogatást

Magyarországon. A Ferdinándok, Miksa és a többi királyaink is eljöttek Pozsonyba, Sopronba az ott tartott országgyűlésekre, s néha hónapokig is ott időztek az országgyűlés tartama alatt, de más alkalomkor és máshová alig jöttek az országba. Látogatást hazánkban az országgyűlések idején kívül csak későbbi királyaink tettek. A királyi látogatások közül fölemlíthetjük az I. Lipótét. Valósággal fejedelmi volt az a fogadtatás, melyben Eszterházy Pal nádor 1681-ben I. Lipót császárt és királyt részesítette Sopronban, Fraknón, Szent-Kereszten és Német-Ujhelyen, több napi ottidőzése alatt.

1764 nyarán Mária Teréziát fogadta rendkívüli fényvel Migazzi püspök Vácztól, hová a pozsonyi országgyűlésről rándult le. A felséges párt és gyermekeit selyemmel kárpitozott díszes hajók hozták, melyekkel még kikötni is alig lehetett az akkori, még kövezet nélküli, feneketlen sártengert káptalan összegyűlt volt, valamint a szomszéd megyék követei is ott voltak, s akkori szokás szerint a felséges párnak csak három ujját, hozzátartozóinak ellenben egész kezüket csókolgattak meg. A nagy esemény ünneplésére rendezett tűzijátékon — írja egy akkori krónikás — „bár oly fojtó füst töltötte be a nézőtér, hogy alig lehetett kibírni,“ ő felségeik mindvégig jelen voltak. Következtek aztán a többi mulatságok. A püspöki rezidencia elé két póznát vertek egymástól két öltre, rajta a felséges pár ajándékaival. A kettő között kötelet húztak végig oly magasan, hogy lovas ember is alig érhetne el két kezével s aztán a kifesztett kötélre fejfelé eleven ludakat kötöttek fel. Amely lovas aztán, sebes vágatás közben elég ügyes volt a lúd fejét leszakítani, négy forintot kapott huszasokban, vagy választhatott a felfüggesztett ajándékok közül.

Ez ünnepélyekben akkor sokkal több rész jutott a fesztelen kedélyességnek is, mely a nemzetet szép királynőjéhez bizonyos gyöngéd lovagiasság kötelekeivel fűzte.

Mária Teréziának még egy másik látogatása is emlékezetes lón, az tudniillik, amelyet Grassalkovich herceghez tett Gödöllőre, amikor a porból szinte szédítő magasságba emelkedett herceg a lehető legnagyobb pompával igyekezett fogadni a királynőt.

Külföldi uralkodók azonban keveset látogattak hazánkba. E tekintetben az 1814-iki „szent szövetség“ tagjainak látogatása egyedüli hazánk újabbkori történetében.

A lipcei csata után tudvalevőleg újabb szövetségre léptek egymással az osztrák-magyar, porosz és orosz uralkodók, hogy a francia forradalom eszméinek netalán még találkozó híveit súlyos bilincsekbe verjek kormányaik. Hogy e szövetség bensőségének látszata annál teljesebb legyen, a három uralkodó Ferencz osztrák császár és magyar király, Frigyes Vilmos porosz király és Sándor orosz czár a magyar nemzet előtt is ki akarta mutatni barátságát és 1814. október 25-en mostani fővárosunkban is találkoztak egymással. Ez uttal Ferencz császár és király egy nappal hamarabb jött hozzánk, de meglehetősen csöndben; ellenben a két idegen uralkodó jövevelekor folyvást szölgáltak az ágyuk, s a budai és pesti polgárság hivatalosan tisztelgett. Este fényes előadás volt az új pesti német színházban s a magyar színtársulat is megkoszorúzta az uralkodók neveinek kezdőbetűit. E napról a kivilágítás elmaradt, mert az eső egész

nap esett, de annál jobban sikerült másnap, október 26-án. Nappal az uralkodók összejártak egypár nyilvános intézetet, mint a muzeumot, a gellérthegyi csillagvizsgálót, stb.: este pedig József nádornál fényes vigalom volt a királyi palotában, hol a katonák kivételével mindenki magyar ruhában jelent meg, amire azt jegyezte meg Sándor császár, hogy ennyi pompás öltözetet sem Párisban, sem Londonban nem látott. Mind a három uralkodó tánczolt is és mikor magyar tánczot kívántak látni, gr. Ráday Nina és gr. Eszterházy Vincze mintatánczot jártak előttük. A kivilágítást csak tizenegy óraker néztek meg a fejedelmek, jóllehet már hét óraker kigyultak a lámpák a János-hegyen, a Gellérthegyen, s — amint most mondani szokás — fényben uszott a város. Legszebb volt József nádor kertje, a mostani Nádorkert, amelynek virágágyaiban ezer és ezer fény csillogott, a váról vezető lépcsők pedig tüzes zuhataghoz hasonlítottak. A hídfő különösen szépen fel volt díszítve. Két oldalán két faalkotmány volt, amelyeken zenészek játszottak. A hid elején diadalív volt felállítva, ennek a tetején pedig a földteken egy sas ült, mely a három fejedelem nevének kezdőbetűit tartotta. Midőn a fejedelmek a hidra értek, a kivilágított lakokon e szavakat olvashatták: „Vivant pro salute populorum suorum!” (Éljenek népeik boldogítására!) Mikor pedig a hid közepére jutottak, a lakok hirtelen megfordultak s e szókat mutatták: „Vivant Franciscus, Alexander, Fridericus Wilhelmus.” A pesti oldalon felállított diadalív kétemeletes ház magasságu volt. A középső részek s magánházak egyformán ki voltak világítva, s a most

is szokásos feliratokban sem volt hiány. Harmadnap, október 27-én, szüretre mentek a Margit-szigetre, ahol az ország nemzetiségeinek ifjai, legények és leányok, egy valódi szüret munkáit és mulatságait utánozták zenésző mellett. Negyedik nap reggel hagyták csak el az uralkodók fővárosunkat, melynek lakói sokáig megőrizték a látogatás emléket.

(P. H.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

591—1897. szám b. v.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróság 6472 S97. számú végzése által Novits Regina végrehajtató javára Szatmári Markovits Lajos ellen 1200 frt tőke, ennek 1897. év július hó 27. napjától számított 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 780 frt 70 krra becsült bolti ezüst- és aranyemlékek, ugymint órák, gyűrűk, broskok, bolti állványok stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 6702—1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden alperes üzlethelyiségében leendő eszközökre 1897. évi október hó 1-ső napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz 107. §-a értelmében, a legelőbbet ígérőnek becsáron alól is eladotni fognak. Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1897. évi szeptember hó 10-ik napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

1230 1—1

Eladó birtok.

Alsó-Fehérmegyében a tövisi vasutállomástól 10 percz távolságra fekvő Diód községben 300 k. holdas tagosított, eddig házilag kezelt birtok eladó. Gyönyörű lakás, kitünő levegő, kitünő gyümölcs és szőlőtermő hely.

Értekezhetni Gaal Béla tulajdonossal Diódon, u. p. Tövis. Ügynökök nem díjaztatnak.

1229 2—4

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára, foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok a „Confidentia” ezimben Eckstein hirdetési irodájába Budapest V., Fűrdőutca 4. szám intézendők.

1—5

PESTI HIRLAP

Politikai napilap. XX. évf.
Napenkint 20—24, ünnep- és
vasárnapokon 32—36 old.

PÁRISI DIVAT

III. évfolyam.
Szerkesztő: GYÓRY ILONA.

A „PESTI HIRLAP” kedvezményei előfizető részére: minden óra egy zsebben hordható jegyzék-és határidő-napló; a „PÁRISI DIVAT” legszebb magyar (heti) divatlapot előfizetői fele árban kapják. A „PESTI HIRLAP” rendkívüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek minden évben karácsonyi ajándékkal. Ez:

a „PESTI HIRLAP” nagy képes naptára.

Minden előfizetőnek — még a legújabb belépőnek is, ha legalább három hónapra fizet elő — ingyen és bérmentve küldi meg a lap kiadóhivatala ez idén is a „Pesti Hirlap” 1898. évi díszes nagy naptárát, mely minden egyéb naptárt fölsőlegessé tesz és felülmúl minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető egész éven át használni veheti.

A „PESTI HIRLAP” előfizetési ára: Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr.

A Pesti Hirlap és Párisi Divat együttes előfizetése:

egész évre 18 forint, fél évre 8 forint, negyed évre 4 forint 50 krajczár.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a

„PESTI HIRLAP” és „PÁRISI DIVAT” kiadóhivatala Budapest, V. ker. Váci-körút 78. szám.

1231 1—1

Legszebb és legolcsóbb

MAGYAR DIVATLAP.

Gyönyörű fénynyomatu színes képek; egyszerű öltözetek párisi izléssel; legújabb kézimunkák; takarékoság jó izlés mellett; szabásrajzok; kézimunkák; illusztrált regények; háztartási rovat; bálí, menyasszonyi öltözetek párisi izléssel; angol costume-ök; kiemerítő magyarázat. Eredeti párisi képek élő modellek után.

Megjelenik hetenként egyszer, minden szombaton.

Előfizetési ár: egész évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyed évre 2 frt.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ.

A magyar sajtóban paratlan az a siker, melyet a

Budapesti Napló

aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkezébe hatalma alá. Független tehát és szökimondó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvűségnek sok diadala fűződik már a Budapesti Napló pályájához és a reakzionárius törekvések kudarcjai megannyian a Budapesti Napló egy-egy sikerét jelentik.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit, és érdekesség, frissesség, ötletesség dolgában verseny nélkül áll. A Budapesti Napló minden egyes száma egy-egy zsurnalisztikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vészi József.** * A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Janovics Pál, Dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Dr. Márton Miksa, Molnár Ferencz, Papp Dániel, Pekár Gyula, Dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, ezikkirók és tárczairók díszes sora:

Agai Adolf, Balogh Pál, Beksiés Gusztáv, Bessenyei Ferencz, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kuba Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tutsek Anna.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értesülései kitérők. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat nyolcz napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX. Üllői-ut 15. szám.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját: A BUDAPESTI NAPLÓT. 1226 3-3

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztricsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

ROMAN és PORTLAND CZEMENTET

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőkelőbban szállít bármekkora mennyiséget.

Tisztelettel
BEOCSINI CZEMENT UNIÓ.

Ajánlom minden háztartás-hoz, különösen ázletek, pin-czék, raktárokhoz és csator-nákhoz biztos, mérég nélküli

egérirtó

szereimet; az erdemenyért sza-vatolok, ellenben a pénz vissza-adatik.

Raktár: **Bisztricsány Lajos** urnál Nagy-Enyeden.

Malárcsik G.
S.-A.-Ujhely.

Van szerencsénk tudatni, hogy Nagy-Enyeden **Bisztricsány Lajos** urnál **GYÁRI RAKTÁRT** allítottunk fel, hol nádszövetet és gyékényeket mindig a legjutányosabban lehet beszerezni.

Teljes tisztelettel:

Erdélyi gyékény- és nádszövet-gyár.

Van szerencsém a magtermelő bírtokos urakkal tudatni, hogy **kézi heremag-szítáimat** nagy. dr. **Szaniszló Albert** tanár ur **szakszerű utasítása** sze-rint javítottam, melyek ezen újítás következtében a **legjobbakknak bizonyul-tak, a legkisebb arankaszemet** és egyéb terményekből is minden idegen **magvat, gyomot** kiválasztanak; nagyobb és kisebb szemű heremagvakhoz szítáim 1, 2, 3, 4. számú lyukkal vannak ellátva; a szíták igen szilárdan, **horgany-lemezből** vannak készítve. Hogy a vevő közönség kényelmesen beszerezhesse ezen hasznos cikket e vidék részére, **Bisztricsány Lajos** urnál bizományi raktárt allítottam fel, ki is **darabját 5 frton** adja el. Meg vagyok győződve, hogy e kitérő mag-rosták rövid idő múlva **egy magtermelőnél sem fognak hiányozni.** Továbbá **sodronyfonataimat** minden méretben, és **kerti butorai-mat** szintén ajánlom; ezek is **Bisztricsány Lajos** urnál rendelhetők meg.

Tisztelettel:

Felsőmagyarországi első fa- és vassodronyáru-gyár.
DELEVÁL G. E.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdi-niát és orosz halakat** jutányosan ajánlok.

Teljes tisztelettel

Bisztricsány Lajos.

1028 30-52

Friss szekely turó es kaskavál mindig kapható.

STEARIN GYERTYA EGY CSOMAG 35 KRAJCAR.

KITÜNŐ JO IZÚ CUBAKÁVÉ KILOJA 160. 2-210.